

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA**(2019. június 18.)****Olaszország 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó integrált nemzeti energia- és klímatervének tervezetéről**

(2019/C 297/12)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2018/1999 rendelet értelmében minden tagállamnak be kell nyújtania a Bizottsághoz a 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó integrált nemzeti energia- és klímatervének tervezetét az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdésének és I. mellékletének megfelelően. Az integrált nemzeti energia- és klímatervek első tervezeteit 2018. december 31-ig kellett benyújtani.
- (2) Olaszország 2019. január 8-án nyújtotta be integrált nemzeti energia- és klímatervének tervezetét. E terv tervezetének benyújtása képezi az alapiját és első lépését a Bizottság és a tagállamok közötti ún. iteratív folyamatnak, amely az integrált nemzeti energia- és klímatervek véglegesítésének és későbbi végrehajtásának előkészítését szolgálja.
- (3) Az (EU) 2018/1999 rendelet értelmében a Bizottságnak értékelnie kell az integrált nemzeti energia- és klímatervek tervezetét. A Bizottság átfogó értékelést készít az olasz nemzeti integrált energia- és klímaterv tervezetéről, az (EU) 2018/1999 rendelet valamennyi releváns szempontjának figyelembevételével. A Bizottság az értékelést ⁽²⁾ ezen ajánlással egy időben közzéteszi. Az alábbi ajánlások az értékelés eredményein alapulnak.
- (4) A Bizottság ajánlásai különösen a következőkre irányulhatnak: i. a célkitűzések, célok és hozzájárulások által megcélzott szint az energiaunió célkitűzéseinek és különösen a megújuló energia és az energiahatékonyság tekintetében 2030-ra meghatározott uniós célok együttes elérésének szempontjából, valamint a tagállam által a villamosenergia-rendszerösszeköttetés 2030-ra megcélzott szintje; ii. a tagállami és uniós szintű célkitűzésekkel kapcsolatos szakpolitikák és intézkedések, valamint olyan egyéb szakpolitikák és intézkedések, amelyeknek határokon átnyúló jelentősége lehet; iii. bármely további olyan szakpolitikák és intézkedések, amelyeket az integrált nemzeti energia- és klímatervek esetleg előírnak; iv. az integrált nemzeti energia- és klímatervben foglalt meglévő és tervezett szakpolitikáknak és intézkedéseknek az energiaunió egy dimenzióján belüli, valamint a különböző dimenziói közötti kölcsönhatása és ezek összeegyeztethetősége.
- (5) Ajánlásainak kidolgozása során a Bizottság tekintettel volt egyrészt arra, hogy összesítenie kellett valamennyi tagállam tervezett hozzájárulásainak számszerűsített mértékét annak érdekében, hogy fel tudja mérni az uniós szintű vállalás szintjét, másrészt pedig arra, hogy az érintett tagállamnak megfelelő időt kell hagyni ahhoz, hogy integrált nemzeti energia- és klímatervének véglegesítését megelőzően kellőképpen figyelembe tudja venni a Bizottság ajánlásait.
- (6) A tagállamok megújuló energiával kapcsolatos céljaira vonatkozó bizottsági ajánlások az (EU) 2018/1999 rendelet II. mellékletében meghatározott, objektív kritériumokon alapuló képletre támaszkodnak.

⁽¹⁾ HL L 328., 2018.12.21., 1. o.

⁽²⁾ SWD(2019) 264.

- (7) Az energiahatékonyság tekintetében a Bizottság ajánlásai az integrált nemzeti energia- és klímaterv tervezetében feltüntetett nemzeti szintű célok értékelésén alapulnak, összehasonlítva azokat az uniós célkitűzések eléréséhez szükséges közös erőfeszítések szintjével, adott esetben figyelembe véve egyes egyedi nemzeti körülményekre vonatkozó információkat. Az energiahatékonyság területén kitűzött végleges nemzeti hozzájárulásoknak tükrözniük kell az energiamegtakarítások költséghatékony lehetőségeit, és e hozzájárulásokat szilárd, hosszú távú épületfelújítási stratégiának, valamint a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ 7. cikkéből eredő energiamegtakarítási kötelezettség végrehajtását célzó intézkedéseknek kell alátámasztaniuk. A tagállamoknak emellett igazolniuk kell, hogy kellő mértékben figyelembe vették az „első az energiahatékonyság” elvet, ismertetve, hogy az energiahatékonyság miként járul hozzá a versenyképes karbonszegény gazdaság nemzeti céljainak költséghatékony megvalósításához, az energiaellátás biztonságához és az energiaszegénység kezeléséhez.
- (8) Az energiaunió irányításáról szóló rendelet előírja a tagállamok számára, hogy adjanak általános áttekintést az integrált nemzeti energia- és klímatervben meghatározott célkitűzések, célok és hozzájárulások eléréséhez szükséges beruházásokról, valamint e beruházások forrásainak általános értékeléséről. Az integrált nemzeti energia- és klímaterveknek a befektetői biztonság garantálása érdekében biztosítaniuk kell a nemzeti szakpolitikák és intézkedések átláthatóságát és kiszámíthatóságát.
- (9) Ezzel párhuzamosan a 2018–2019-as európai szemeszter ciklusának keretében a Bizottság nagy hangsúlyt fektetett a tagállamok energiához és éghajlat-politikához kapcsolódó beruházási szükségleteire. Ez tükröződik az Olaszországra vonatkozó 2019. évi országjelentésben⁽⁴⁾, valamint az Olaszországnak szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó bizottsági ajánlásban⁽⁵⁾ is, melyek az európai szemeszter folyamatának részét képezik. A Bizottság az integrált nemzeti energia- és klímatervek tervezetének értékelése során figyelembe vette az európai szemeszter legfrissebb megállapításait és ajánlásait. A Bizottság ajánlásai kiegészítik az európai szemeszter keretében kiadott legutóbbi országspecifikus ajánlásokat. A tagállamok is kötelesek biztosítani azt, hogy az integrált nemzeti energia- és klímatervek figyelembe vegyék az európai szemeszter keretében kiadott legutóbbi országspecifikus ajánlásokat.
- (10) Az energiaunió irányításáról szóló rendelet előírja továbbá azt is, hogy minden tagállamnak kellően figyelembe kell vennie a 2019. december 31-ig benyújtandó integrált nemzeti energia- és klímaterv tervezetéhez fűzött bizottsági ajánlásokat, és amennyiben az érintett tagállam nem fogad meg egy ajánlást vagy nem fogadja meg annak jelentős részét, döntését meg kell indokolnia és az indokolást közzé kell tennie.
- (11) A tagállamok értelemszerűen ugyanazokat az adatokat, illetve a későbbi években ugyanazokat az aktualizált adatokat szerepeltetik integrált nemzeti energia- és klímaterveikben, mint az Eurostathoz vagy az Európai Környezetvédelmi Ügynökséghez benyújtott jelentéseikben. Az azonos forrás és – adott esetben – az európai statisztikák felhasználása szintén elengedhetetlen a modellezéshez és az előrejelzésekhez szükséges alapforgatókönyv számításaihoz. Az európai statisztikák felhasználása lehetővé teszi az integrált nemzeti energia- és klímatervekben alkalmazott adatok és előrejelzések jobb összehasonlíthatóságát.
- (12) A végleges integrált nemzeti energia- és klímatervnek tartalmaznia kell az (EU) 2018/1999 rendelet I. mellékletének valamennyi elemét. Ennek keretében a lehetőségekhez mérten értékelni kell a tervezett szakpolitikák és intézkedések makrogazdasági, egészségügyi, környezeti, foglalkoztatási, valamint az oktatás, a készségek terén és a társadalom egészére kifejtett hatásait. A nyilvánosságot és az egyéb érdekelt feleket be kell vonni a végleges integrált nemzeti energia- és klímatervek előkészítésébe. Mindezeket, továbbá az egyéb elemeket az ezen ajánlással együtt közzétett szolgálati munkadokumentum⁽⁶⁾ ismerteti részletesen.
- (13) A végleges integrált nemzeti energia- és klímatervben Olaszországnak az integrált nemzeti energia- és klímaterv tervezetében kiemelt, a tervezett szakpolitikák és intézkedések közötti pozitív összefüggésekre kell építenie, és tovább kell vizsgálnia a nagyobb kihívást jelentő szakpolitikai összefüggéseket, nevezetesen a dekarbonizációs, az energiabiztonsági és a belső energiapiaci dimenziók között. Részletesebben kell kifejteni az alábbiakat: i. a széntüzelésű erőművek fokozatos megszüntetésének következményei és a gáz várható szerepének alakulása az energiaszerkezetben; ii. hogyan biztosítható a megújuló energiaforrások nagy aránya; iii. az olasz kapacitásdíjazási mechanizmus hatásai az energiafogyasztókat terhelő árak tekintetében; iv. a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának várt alakulása. A kutatási, innovációs és versenyképességi dimenzió keretében meghatározott célkitűzéseknek hasonlóképpen alá kell támasztaniuk az energiaunió többi dimenziója terén tervbe vett erőfeszítéseket.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1011 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 512 final, 2019. június 5.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 264.

- (14) A végleges integrált nemzeti energia- és klímaterv szempontjából hasznos lenne kiemelni a versenyelőny területeit és a lehetséges kihívásokat globális szinten a karbonszegény technológiák, többek között az energiaigényes és a nagyobb mértékű szén-dioxid-kibocsátást okozó ipari ágazatok dekarbonizációját szolgáló technológiák vonatkozásában. Hasznosak lennének az ennek alapján a jövőre nézve megállapított mérhető célkitűzések, valamint az ezek elérését szolgáló szakpolitikák és intézkedések, megfelelően összekapcsolva azokat a vállalkozás- és iparpolitikával. A végleges integrált nemzeti energia- és klímaterv szempontjából hasznos lehetne továbbá a körforgásos gazdasághoz kapcsolódó intézkedésekből eredő üvegházhatásúgáz-kibocsátási megtakarítások részletesebb ismertetése.
- (15) A Bizottság Olaszországnak szóló ajánlásait Olaszország integrált nemzeti energia- és klímatervének ezen ajánlással egy időben közzétett értékelése támasztja alá ⁽⁷⁾,

AJÁNLJA, HOGY OLASZORSZÁG TEGYEN INTÉZKEDÉSEKET A KÖVETKEZŐK ÉRDEKÉBEN:

1. Az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ szerint várt kötelezettségeknek megfelelő részletes és számszerűsített szakpolitikákkal és intézkedésekkel támogatni kell azt az örvendetes célt, hogy Olaszországban a megújuló energia részesedése 2030-ra elérje a 30 %-ot a megújuló energiára vonatkozó 2030-as uniós célkitűzéshez való hozzájárulásként, hogy lehetővé váljon az említett hozzájárulás időben és költségkímélő módon történő teljesítése. A fűtési és hűtési ágazatban nagyobb szabású célokat kell kitűzni a megújuló energiaforrásokra vonatkozóan az (EU) 2018/2001 irányelv 23. cikkében foglalt indikatív cél elérése érdekében. Intézkedéseket kell előterjeszteni az (EU) 2018/2001 irányelv 25. cikkében szereplő közlekedési cél elérése érdekében. Csökkenteni kell az összetettséget és a szabályozási bizonytalanságot, és az (EU) 2018/2001 irányelv 21. és 22. cikkével összhangban részletesebb információkat kell adni a termelő-fogyasztókat és a megújulóenergia-közösségeket támogató keretokről.
2. Az energiahatékonyság tekintetében biztosítani kell, hogy az integrált nemzeti energia- és klímaterv tervezetében szereplő legfontosabb szakpolitikai eszközök a 2021–2030 közötti időszakban is megfelelő megtakarításokat eredményezzenek. A végleges integrált nemzeti energia- és klímatervnek és az azt követő eredményjelentéseknek megfelelően tükrözniük kell a meglévő támogatási rendszerek tervezett aktualizálásait és fejlesztéseit. Nagymértékben fokozni kell ezeket, hogy lehetővé váljon a jelzett energiamegtakarítási célok elérése. A jelentős kiaknázatlan lehetőségekre való tekintettel folytatni kell az energiahatékonysági intézkedések megerősítését az (új és meglévő állami és magántulajdonú) épületek és a közlekedés terén.
3. Meg kell határozni a diverzifikációra és az energiafüggetlenség csökkentésére irányuló energiabiztonsági célkitűzéseket támogató intézkedéseket, beleértve a rugalmassági intézkedéseket. A villamosenergia-ágazatban az erőforrások megfelelőségének értékelésekor figyelembe kell venni a regionális összefüggéseket, valamint a rendszerösszekötők és a szomszédos országok termelési kapacitásainak tényleges lehetőségeit. Egyértelművé kell tenni, hogy a gázágazatban várt fejlesztés mennyire egyeztethető össze a megfogalmazott dekarbonizációs célokkal és a széntüzelésű erőművek tervezett fokozatos bezárásával.
4. Egyértelmű célkitűzéseket, mérföldköveket és határidőket kell kitűzni a tervezett reformok megvalósítására az energiapiacokon, különösen a földgáz nagykereskedelmi piacain, valamint a villamos energia és a földgáz kiskereskedelmi piacainak működése terén.
5. Egyértelművé kell tenni a 2021–2030 között elérendő, az energiaunióhoz konkrétan kapcsolódó nemzeti célkitűzéseket és finanszírozási célokat a kutatás, az innováció és a versenyképesség terén oly módon, hogy azok könnyen mérhetőek és alkalmasak legyenek az integrált nemzeti energia- és klímaterv egyéb dimenziói terén kitűzött célok támogatására. E célkitűzéseket konkrét és megfelelő szakpolitikákkal és intézkedésekkel kell alátámasztani, köztük olyanokkal, amelyeket a stratégiai energiatechnológiai tervhez hasonlóan más tagállamokkal együttműködve kell kidolgozni.
6. Konzultációkat kell folytatni a szomszédos országokkal, valamint a közép- és délkelet-európai földgáz-összeköttetésekkel (CESEC) foglalkozó magas szintű munkacsoporton belül az integrált nemzeti energia- és klímaterv véglegesítésére tekintettel. Tovább kell vizsgálni az összehangolt energia- és éghajlat-politika határokon átnyúló lehetőségeit és makroregionális szempontjait, különösen az Adriai-tenger térségében, hogy csökkenjen a régió szénlábnyoma, és végre lehessen hajtani az ökoszisztéma-alapú megközelítést, illetve jobban ki lehessen aknázni a szorosabb földközi-tengeri együttműködésben rejlő lehetőségeket.
7. Fel kell sorolni az energetikai támogatások, különösen a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos kivételére irányuló meglévő és tervezett intézkedéseket.
8. Ki kell egészíteni a kölcsönhatások elemzését a levegőtisztasággal és a légköri kibocsátásokkal kapcsolatos szakpolitikákkal, mennyiségi szempontból is.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 264.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

9. Jobban be kell építeni a tervbe az igazságos és méltányos átmenettel kapcsolatos szempontokat, részletesebben kell ismertetni a tervezett célkitűzések, szakpolitikák és intézkedések társadalmi, foglalkoztatási, készségekre gyakorolt és jövedelemelosztási hatásait, többek között a sok szén-dioxidot kibocsátó, illetve ipari régiókban. Konkrét mérhető célokkal, valamint az ismertetett szakpolitikák végrehajtásának pénzügyi forrásaival kapcsolatos részletekkel kell kiegészíteni az energiaszegénység problémáinak kezelésére vonatkozó koncepciót az (EU) 2018/1999 rendelet előírásainak megfelelően.

Kelt Brüsszelben, 2019. június 18-án.

a Bizottság részéről

Miguel ARIAS CAÑETE

a Bizottság tagja
